

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Μαΐου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1560

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Φ. 80100/οικ. 17630/943

Αντικατάσταση του Πίνακα παθήσεων που χαρακτηρίζονται μη αναστρέψιμες και για τις οποίες η διάρκεια αναπηρίας των ασφαλισμένων καθορίζεται επ' αόριστον της Φ.80000/οικ.2/1 (Φ.Ε.Κ. Β' 7/2018, ΑΔΑ: ΩΣΑΦ465Θ1Ω-ΧΟΕ) υπουργικής απόφασης.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 16, παρ. 1, του ν.3846/2010 (Α'66).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ/τος 63/2005 (Α' 98) «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα».

3. Τις διατάξεις του π.δ/τος 134/2017 (Α' 168) «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας».

4. Τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν.4320/2015 (Α' 29) «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις».

5. Τις διατάξεις του π.δ/τος 73/2015 (Α' 116) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

6. Την αριθμ. οικ. 44549/Δ9.12193/08-10-2015 (Β' 2169) υπουργική απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αναστάσιο Πετρόπουλο» όπως έχει τροποποιηθεί με την αριθμ. οικ.54051/Δ9.14200/22-11-2016 (Β' 3801) υπουργική απόφαση και την αριθμ. οικ.59285/18416/12-12-2017 (Β' 4503) υπουργική απόφαση.

7. Τις διατάξεις του ν.3144/2003 (Α' 111) «Κοινωνικός διάλογος για την προώθηση της απασχόλησης και την κοινωνική προστασία και άλλες διατάξεις».

8. Τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.3863/2010 (Α' 115) «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθ-

μίσεις στις εργασιακές σχέσεις», όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του με το άρθρο 28 του ν.4038/2012 (Α' 14) «Επείγουσες ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» και συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 του ν.4331/2015 (Α' 69) «Μέτρα για την ανακούφιση των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), την απλοποίηση της λειτουργίας των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και συναφή ασφαλιστικά ζητήματα και άλλες διατάξεις» και συμπληρώθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 50 του ν.4430/2016 (Α'205) «Κοινωνική και Αλληλεγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις».

9. Την πρόταση της Δ/σης Ιατρικής Αξιολόγησης του Ε.Φ.Κ.Α. και τη γνώμη της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής, που συγκροτήθηκε με την αρ. 31970/Δ9.9047/15-7-2015 (ΑΔΑ: ΩΒ7Τ465Θ1Ω-ΧΜΞ) απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις: i) αρ.51073/Δ9.13786/13-11-2015 (ΑΔΑ: 7ΤΞΛ465Θ1Ω-9ΤΙ), ii) αρ.273/Δ9.119/5-1-2016 (ΑΔΑ: 6ΚΛΠ465Θ1Ω-Ω48), iii) αρ.8876/Δ9.2832/24-2-2017 (ΑΔΑ: 6ΧΥ0465Θ1Ω-4ΔΖ), και iv) αρ. 16953/Δ9.5384/25-4-2017 (ΑΔΑ: 6ΔΝΗ465Θ1Ω-ΔΡ4), v) αρ.23345/Δ9.7333/ 22-5-2017 (ΑΔΑ: Ω7ΜΝ465Θ1Ω-05Θ) και vi) αρ. 33387/Δ9.11375/8-8-2017 (ΑΔΑ: 6ΥΛ0465Θ1Ω-ΥΥΒ) υπουργικές αποφάσεις.

10. Τη με αρ. πρωτ. Φ.80000/45219/1864 (ΦΕΚ Β' 4591/2017) υπουργική απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών.

11. Τη με αρ. πρωτ. 16315/1297/21-3-2018 Εισηγητική Έκθεση οικονομικών επιπτώσεων (παρ. 5 άρθρο 24 ν.4270/2014, ΦΕΚ Α' 143) της Γενικής Δ/σης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υ.Π.Ε.Κ.Α.Α. σύμφωνα με την οποία δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.), αποφασίζει:

την αντικατάσταση από τότε που ίσχυσε του Πίνακα Παθήσεων που χαρακτηρίζονται μη αναστρέψιμες και για τις οποίες η διάρκεια αναπηρίας των ασφαλισμένων καθορίζεται επ' αόριστον της Φ.80000/οικ.2/1 (Φ.Ε.Κ. Β' 7/2018, ΑΔΑ: ΩΣΑΦ465Θ1Ω-ΧΟΕ) υπουργικής απόφασης, ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΜΗ ΑΝΑΣΤΡΕΨΙΜΕΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΕΠ' ΑΟΡΙΣΤΟΝ	
ΠΑΘΗΣΗ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΠΠΠΑ
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	
Θαλασσαιμία ενδιάμεση και μείζων	1.1 περιπτώσεις 2 και 3
Αιμοσφαιρινοπάθεια Η, C, E, O και συνδυασμοί	1.1 περίπτωση 4 και 1.3
Δρεπανοκυτταρική ομόζυγος μορφή	1.2 περίπτωση 2
Μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία	1.2 περίπτωση 3
Καρδιακή αμυλοείδωση σταδίου 2 και 3	1.20 περίπτωση 2
Κληρονομική θρομβοφιλία με μόνιμες βλάβες σε όργανα ή λειτουργική ανεπάρκεια	1.21 περίπτωση 4
Αιμορροφιλία Α και Β: σοβαρή μορφή	1.24
Πάσχοντες από έλλειψη παραγόντων πήξεως και συγγενείς αιμορραγικές διαθέσεις που επιμολύνθηκαν κατά τη διάρκεια θεραπείας τους από ηπατίτιδες και λοιπά λοιμώδη νοσήματα	1.24.7
Μεταμόσχευση Αιμοποιητικών κυττάρων (αλλογενής)	1.25 περίπτωση Γ και Δ
ΠΡΩΤΟΠΑΘΕΙΣ ΑΝΟΣΟΑΝΕΠΑΡΚΕΙΕΣ	
Ομάδα I: και οι 6 υποκατηγορίες	2.1
Ομάδα II: υποκατηγορίες 2, 3, 4, 5	2.2
Ομάδα III: και οι 6 υποκατηγορίες	2.3
Ομάδα V: υποκατηγορίες 1, 2, 3, 5	2.5
Ομάδα VII: υποκατηγορίες 1, 4	2.7
Ομάδα VIII: και οι 2 υποκατηγορίες	2.8
ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	
Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας επιπέδου 3	3.1
ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΕΝΔΟΚΡΙΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	
Όγκοι της περιοχής υπόφυσης - υποθαλάμου με διεγχειρητικές επιπλοκές και μη αναστρέψιμες οφθαλμικές και/ή νευρολογικές βλάβες	4.4
Αδενοϋποφυσιακή ανεπάρκεια 4ου επιπέδου	4.5
Αδενοϋποφυσιακή ανεπάρκεια με ανάγκη χορήγησης γλυκό κορτικοειδών εφ' όρου ζωής	4.5 επίπεδο 5
Συγγενής υπερπλασία των επινεφριδίων (ΣΥΕ) 2ο-3ο επίπεδο	4.16
Χρόνια φλοιοεπινεφριδική ανεπάρκεια (νόσος Addison)	4.18
Αμφοτερόπλευρη επινεφριδεκτομή	4.19
ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	
Τελικού σταδίου Πνευμονική Ίνωση Πάθηση μη αναστρέψιμη. Ο ασθενής είναι υπό συνεχή χορήγηση οξυγόνου	5.2
Οι χρόνιες αποφρακτικές πνευμονοπάθειες μετά το 3ο επίπεδο βαρύτητας μπορούν να εξελιχθούν περαιτέρω σε χρόνια πνευμονική καρδιά και αναπνευστική ανεπάρκεια.	5.3
Σαρκοείδωση τελικού σταδίου σε μόνιμη φαρμακευτική αγωγή με δευτεροπαθή πνευμονική ίνωση τελικού σταδίου ή μόνιμες βλάβες σε άλλα όργανα (καρδιά, νεφροί, οφθαλμοί)	5.4
Αναπνευστική ανεπάρκεια τελικού σταδίου τύπου I και II	5.7

Ολική πνευμονεκτομή Σε περίπτωση επιβάρυνσης της αναπνευστικής λειτουργίας, πέραν του 50% της προβλεπόμενης, που αντιστοιχεί στην πνευμονεκτομή, από άλλη νόσο του αναπνευστικού συστήματος, αυτή συναξιολογείται, το δε επιπλέον ποσοστό που προκύπτει προστίθεται στο 50% της πνευμονεκτομής αλλά δίδεται με ορισμένη χρονική διάρκεια. Το επιπλέον ποσοστό αναπηρίας δίδεται εφόρου ζωής όταν και η δεύτερη πάθηση των πνευμόνων προκαλεί κατάσταση μη αναστρέψιμη.	
Κυστική ίνωση Σε περίπτωση μόνιμου αποικισμού των βρόγχων από ψευδομονάδα ή μόνιμου επηρεασμού της αναπνευστικής λειτουργίας και η πορεία της νόσου δεν πρόκειται να παρουσιάσει βελτίωση	5.16
Πνευμονοκονιώσεις τελικού σταδίου (αναπνευστική ανεπάρκεια - χρόνια πνευμονική καρδιά)	5.17
Πυριτίαση 3ου επιπέδου	5.18
Μεταμόσχευση πνεύμονα	
ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	
Ιδιοπαθής πνευμονική υπέρταση σοβαρού βαθμού (πίεση πνευμονικής αρτηρίας >70mmHg) διαγνωσμένη με δεξιό μαρασμό και μετά από διερεύνηση για αποκλεισμό άλλων παθήσεων με επηρεασμό λειτουργικής δεξιάς κοιλίας και πνευμόνων, μετά από δύο κρίσεις	6.3.9
Σύνδρομο EISENMERGER από οποιαδήποτε πάθηση	
Ανώμαλη εκβολή των πνευμονικών φλεβών - ολική εκβολή των πνευμονικών φλεβών μετά από εγχείρηση με πενιχρά αποτελέσματα (καρδιακή ανεπάρκεια)	6.7
Τετραλογία του FALLOT: μετά την εγχείρηση με μέτρια έως πενιχρά αποτελέσματα (καρδιακή ανεπάρκεια)	6.7
Μετάθεση των μεγάλων αγγείων επί καρδιακής ανεπάρκειας - με κλάσμα εξώθησης <40%	6.7
Μεταμόσχευση καρδιάς	6.7
Σοβαρή/προχωρημένη καρδιακή ανεπάρκεια ανεξαρτήτως αιτιολογίας (επανεκτίμηση είναι απαραίτητη για 2η φορά στους ασθενείς που αναμένεται βελτίωση μετά από παρέμβαση/θεραπεία)	6.7
ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	
Ελκώδης κολίτιδα με ολική κολεκτομή (με ή χωρίς νεολήκυθο) ή εμφάνιση καρκίνου	7.12 επίπεδο 3
Νόσος Crohn με εκτεταμένα χειρουργεία (μόνιμη στόμια, εκτεταμένη αφαίρεση λεπτού εντέρου >50 εκ., ολική κολεκτομή, σύνδρομο βραχέος εντέρου, εντερική ανεπάρκεια), βαριά περιεδρική νόσο (πολλαπλά σύνθετα συρίγγια με ενεργότητα) ή εμφάνισης καρκίνου	7.13 περίπτωση 3
Μη αντιρροπούμενη κίρρωση ήπατος εφόσον πληρούνται οι 3 προϋποθέσεις που αναφέρονται στον ΕΠΠΠΑ	7.21
Μεταμόσχευση ήπατος	7.24
ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	
Σακχαρώδης Διαβήτης τύπου 1 (ινσουλινοεξαρτώμενος) χωρίς επιπλοκές	9.2 περίπτωση Α
Ομόζυγη οικογενής υπερχοληστερολαιμία	9.3
Νόσος Gaucher	9.4
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	
Ιχθύαση (οι σοβαρές κλινικές μορφές που δεν ανταποκρίνονται στην τοπική κερατολυτική αγωγή και χρήζουν συστηματικής αγωγής με ρετινοειδή) - Πεταλιώδεις (Lamellar) Ιχθυάσεις, Πομφολυγώδης Ιχθυασική ερυθροδερμία - Πομφολυγώδης Ιχθύαση του Siemens, Ιχθύαση Υστρίξ, Νεογνό Αρλεκίνος	10.5 περίπτωση 1 Q80
Μελαχρωματική ξηροδερμία	10.5 περίπτωση 2

Συγγενείς Πομφολυγώδεις Επιδερμολύσεις δυστροφικού τύπου	10.5 περίπτωση 3
Νευροϊνωμάτωση και με επιπλοκές μη αναστρέψιμες από άλλα συστήματα	10.5 περίπτωση 4 α και β
Σύνδρομο Sezary	10.7 C84.1
Νόσος του Karosi	10.7 C46
Σύνδρομο Βασικοκυτταρικού σπίλου (ή Σύνδρομο Gorlin-goltz)	10.7 C44
Ιχθυασιοειδείς Δερματοπάθειες στα πλαίσια συνδρόμων: - Σύνδρομο Refsum, Σύνδρομο Sjogren-Larsson, Σύνδρομο Dorfman, Σύνδρομο Comel-Netherton - Σύνδρομο HID, Σύνδρομο KID, Στικτή Χονδροδυσπλασία	10.10
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	
Μέσου και προχωρημένου σταδίου άνοια	11.1
Σχιζοφρένεια μετά 10 έτη κρίσης	11.3(I)
Σχιζότυπη διαταραχή μετά 15 έτη κρίσης	11.3(II)
Παραληρητική διαταραχή, παραφρένεια, υποστροφική παρανοειδής μετά 15 έτη κρίσης	11.3 (III)
Σχιζοσυναισθηματική διαταραχή μετά 15 έτη κρίσης	11.3 (IV)
Διπολική συναισθηματική διαταραχή μετά 12 έτη κρίσης	11.4(I)
Ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή μετά 15 έτη κρίσης	11.5 (V)
Νοητική υστέρηση μετά τα 17 έτη ηλικίας και δύο κρίσεις	11.8
Διαταραχές αυτιστικού φάσματος μετά τα 17 έτη ηλικίας και δύο κρίσεις	11.9
Γενετικά σύνδρομα του χρωμοσώματος	11.12
ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (εφόσον το Ποσοστό Αναπηρίας είναι ≥50%)	
A. Μη αναστρέψιμα νευρολογικά νοσήματα με μόνιμο, στατικό (μη εξελικτικό) χαρακτήρα	
Υπολειμματική ημιπάρεση-ημιπληγία (ανεξαρτήτως αιτιολογίας)	12.11.1
Υπολειμματική παραπάρεση-παραπληγία (ανεξαρτήτως αιτιολογίας)	12.11.3
Υπολειμματική τετραπάρεση-τετραπληγία (ανεξαρτήτως αιτιολογίας)	12.11.2
Δισχιδής ράχη και μηνιγγομυελοκλήλη	12.4
Σύνδρομο Arnold-Chiari	12.4
Συγγενείς δυσπλασίες εγκεφάλου (μερικές εξ αυτών όπως αγενεσία-δυσγενεσία μεσολοβίου, σχιζεγκεφαλία, σύνδρομο Dandy-Walker, κ.λπ.)	12.4
Εγκεφαλική παράλυση (όλες οι κλινικές μορφές)	12.4
Συγγενείς μυοτονίες (Thomsen και Becker)	12.10.2
Δυσμενείς, από πλευράς πρόγνωσης, μορφές σκλήρυνσης κατά πλάκας (πρωτοπαθώς προϊούσα μορφή, περιπτώσεις δευτεροπαθώς προϊούσας μορφής), με υπολειμματική κινητική σημειολογία (ημιπάρεση-ημιπληγία, παραπάρεση-παραπληγία, τετραπάρεση-τετραπληγία, παρεγκεφαλιδική συνδρομή, δυστονία, κ.λπ.) με Π.Α. ≥67%, μετά από δύο διετείς κρίσεις	12.5
B. Χρόνια νευρολογικά νοσήματα με δυναμικά προοδευτικό (εξελικτικό) χαρακτήρα	
Κληρονομικοεμφυλιστικά νοσήματα όπου η εκφύλιση επικρατεί στον περιφερικό κινητικό νευρώνα (προϊούσα νωτιαία μυϊκή ατροφία / προϊούσα προμηκική παράλυση/προμηκωνωτιαία μυϊκή ατροφία / προσωπο-ωμο-βραχιόνιος μυϊκή ατροφία/Ωμοπερονιαία μυϊκή ατροφία)	12.2.1
Κληρονομική κινητική και αισθητική πολυνευροπάθεια (ή περονιαία μυϊκή ατροφία ή νόσος των Charcot-Marie-Tooth)	12.2.3
Κληρονομική αισθητική νευροπάθεια (νόσος Denny-Brown)	12.2.2
Οικογενής δυσαυτονομία	

Άλλες κληρονομικές νευροπάθειες (νόσος Krabbe, νόσος Refsum, νόσος Fabry, νόσος Tangier, α-βήτα λιποπρωτεΐναιμία)	12.2.4
Οικογενής σπαστική παραπληγία (νόσος Strumpell-Lorrain)	12.2.5
Πλαγία μυατροφική σκλήρυνση (ή νόσος του κινητικού νευρώνα ή νόσος του Charcot)	12.2.6
Νωτιαίο-παρεγκεφαλιδικές αταξίες (Friedreich, SCA, κ.λπ., βλέπε νευρολογικές παθήσεις)	12.2.7
Νόσος Parkinson μέσου σταδίου και σοβαρότερη	12.2.8
Άτυπα (επαυξημένα, Parkinson Plus) Παρκινσονικά σύνδρομα (προοδευτική υπερπυρηνική παράλυση, ατροφία πολλαπλών συστημάτων, κ.λπ., βλέπε νευρολογικές παθήσεις)	12.2.8
Χορεία του Huntington	12.2.8
Γενικευμένη Ιδιοπαθής Δυστονία (DYT 1)	12.2.8
Ηπατοφακοειδική εκφύλιση (νόσος Wilson)	12.2.8
Άνοιες (Alzheimer, αγγειακή, μικτή, μετωποκροταφική, κ.λπ.)	12.2.9
Νευροϊνωμάτωση (νόσος Von Recklinhausen)	12.3
Οζώδης σκλήρυνση (νόσος Bourneville)	12.3
Μηνιγγοπροσωπική αγγειομάτωση (νόσος Sturge-Weber-Rendu)	12.3
Υπομελάνωση του Ito	12.3
Παραγκεφαλικο-αμφιβληστροειδή αιμογγειοβλαστωμάτωση (σύνδρομο von HIPPEL-LINDAU)	12.3
Επιληπτικές εγκεφαλοπάθειες της βρεφικής και της παιδικής ηλικίας (βλέπε νευρολογικές παθήσεις)	12.6.A
Συγγενείς εγκεφαλικές δυσπλασίες (μερικές εξ αυτών, όπως φλοιώδεις ετεροτοπίες, κ.λπ.)	12.4
Μυϊκές δυστροφίες (Duchenne και Becker, ζωνιαίες, προσωπομοβραχιόνια, κ.λπ.)	12.10.1
Μυοτονικές δυστροφίες	12.10.2
Κληρονομικές μεταβολικές μυοπάθειες (νόσος Pompe, νόσος Me Ardle, νόσος Tamil, ανεπάρκεια καρτιτίνης, ανεπάρκεια καρνιτίνης-παλμιτικής μεταφοράς, κ.λπ.)	12.10.4
Συγγενείς μυοπάθειες (μυοπάθεια με κεντρικό μόρφωμα, μυοπάθεια με ραβδία νημαλίνης, κεντροπυρηνική μυοπάθεια, κ.λπ.)	12.10.6
Μιτοχονδριακές μυοπάθειες (προϊούσα εξωτερική οφθαλμοπληγία, Σύνδρομο Kearns-Sayre, MELAS, MERRF, κ.λπ.)	12.10.7
Μυασθένεια Gravis, μετά από δύο συνεχόμενες διετείες κρίσεις	12.10.1
ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	
Μόνιμες παραμορφώσεις μεγάλου μέρους της Σ.Σ. και κατάργηση της κινητικότητας της (συγγενείς ανωμαλίες, αγκυλοποιητική σπονδυλίτις, κ.λπ.) που δεν επιδέχονται περαιτέρω διόρθωση ή βελτίωση	13.1
Ακρωτηριασμοί και φωκομελίες άνω ή/και κάτω άκρων	13.3
Εγκατεστημένες παραλύσεις/διατομές νευρών άνω ή/και κάτω άκρων μετά την ολοκλήρωση των προσπαθειών αποκατάστασης (συρραφές, τενοντομεταθέσεις, απεγκλωβισμοί κ.λπ. επεμβάσεις) (περιλαμβάνονται η περιγεννητική ή τραυματική παράλυση βραχιονίου πλέγματος, η εγκεφαλική παράλυση, η υπολειμματική μεταπολιομυετιδική συνδρομή, καταστάσεις μετά από τραυματισμούς, κ.α.)	13.3
Μόνιμες, μη διορθούμενες παραμορφώσεις άκρων χειρών που επηρεάζουν τη συλληπτική ικανότητα (ρευματοειδής ή άλλη αρθρίτιδα, εγκαύματα, κ.α.)	13.3
Συγγενείς ή αναπτυξιακές ανωμαλίες, ατροφία ή απλασία δομών του μυοσκελετικού, που δεν επιδέχονται διόρθωση, χειρουργική ή άλλη (π.χ. αρθρογρύπωση)	13.5

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΩΤΩΝ - ΡΙΝΟΣ - ΛΑΡΥΓΓΑ	
Αμφοτερόπλευρη κώφωση	14
Υπολειμματική ακοή μονόπλευρα με ετερόπλευρη κώφωση	14
Ολική γλωσσεκτομή	14
Δυσκινησία γλώσσας (μόνιμη βλάβη υπογλωσσίου νεύρου άμφω)	14
Παράλυση γλωσσοφαρυγγικού νεύρου άμφω	14
Ολική λαρυγγεκτομή, μόνιμη τραχειοστομία	14
Υποπλασία προσώπου με απώλεια υπερώας, ζυγωματικού οστού, με ευρεία επικοινωνία με τη ρινική κοιλότητα	14
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	
Μόνιμη γαστροστομία	15.1 παρ. 3
Μόνιμη ειλεοστομία	15.1 παρ. 4
Μόνιμη κολοστομία	15.1 παρ. 5
Ακρωτηριασμοί	15
Νεφρική ανεπάρκεια	16.1
Μόνιμη ουρητηροστομία	16
Μόνιμη νεφροστομία	16
ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΟΦΘΑΛΜΩΝ	
Μείωση της οπτικής οξύτητας ή διαταραχές των οπτικών πεδίων που δεν επιδέχονται θεραπευτική αντιμετώπιση	17
Γλαύκωμα τελικού σταδίου	17
Ωχροπάθεια τελικού σταδίου	17
Μελαγχρωστική αμφιβληστροειδοπάθεια τελικού σταδίου	17
Οπτικοπάθεια τελικού σταδίου	17
Δυστροφίες κερατοειδούς μη αναστρέψιμες	17
ΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	
Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος Νόσος 4ου επιπέδου κατάταξης και απαραίτητα με εγκατεστημένες και μη αναστρέψιμες βλάβες μείζονος οργάνου, π.χ. προσβολή νεφρών (σπειραματονεφρίτιδα, νεφρωσικό σύνδρομο, νεφρική ανεπάρκεια), Κ.Ν.Σ. (οργανικό ψυχοσύνδρομο, επιληψία, αγγειακό επεισόδιο, εγκάρσια μυελίτιδα), πνευμόνων (πνευμονική υπέρταση, πνευμονική ίνωση), καρδίας και αγγείων	18.1
Συστηματικό σκληρόδερμα Διαγνωσμένη νόσος με βαριά δερματική προσβολή, μόνιμες παραμορφώσεις και μη αναστρέψιμη προσβολή εσωτερικών οργάνων	18.2 παρ. 1
Προσομοιάζοντα με συστηματικό σκληρόδερμα σύνδρομα (Scleroderma like Syndromes) Σπάνια τοξικά σύνδρομα από επαγγελματική έκθεση, χρήση ουσιών, νοθευμένα έλαια, φάρμακα και σπάνια γενετικά σύνδρομα (προγεροντικά σύνδρομα, σύνδρομο σκληρού δέρματος (progeroid disorders, skiff skin syndrome)) με μη αναστρέψιμη ίνωση δέρματος ή εσωτερικών οργάνων	18.2 παρ. 2
Δερματομυοσίτιδα - Πολυμυοσίτιδα Διαγνωσμένη νόσος με τουλάχιστον ένα από τα κατωτέρω: - Νόσος μη βελτιούμενη (ανθεκτική στη θεραπευτική αγωγή) με βαριά δερματική ή και μυϊκή προσβολή και λειτουργική έκπτωση - Σε περιπτώσεις δερματομυοσίτιδας, ανθεκτική στη θεραπευτική αγωγή βαριά μικροαγγειοπάθεια, παρουσία εκτεταμένων ασβεστώσεων ή και συγκάμψεων - Μη αναστρέψιμη προσβολή εσωτερικού οργάνου - Μόνος με υπολειμματική βλάβη από το μυϊκό σύστημα	18.3

Χρόνιες φλεγμονώδεις αρθρίτιδες Ρευματοειδής αρθρίτιδα, Ψωριασική αρθρίτιδα, Αγκυλοποιητική Σπονδυλαρθρίτιδα και λοιπές οροαρνητικές σπονδυλαρθρίτιδες (Εντεροπαθητική αρθρίτιδα, Σύνδρομο Reiter, μη Ακτινολογική Αξονική Σπονδυλαρθρίτιδα) Διαγνωσμένη νόσος με τουλάχιστον ένα από τα κατωτέρω: - Νόσος με εγκατεστημένες παραμορφώσεις περιφερικών αρθρώσεων και δυσλειτουργίες - Νόσος με νευρολογικές διαταραχές, π.χ. υπεξαρθρήματα αυχενικών σπονδύλων, περιφερική νευρίτιδα, κ.α. - Νόσος με σοβαρή μη αναστρέψιμη εξωαρθρική προσβολή - Σε άτομα με αξονική σπονδυλαρθρίτιδα, νόσος με προσβολή της σπονδυλικής στήλης και σοβαρό περιορισμό κινητικότητας αυτής ή και επίσημο περιοριστικό αναπνευστικό σύνδρομο ή και επιπλοκές από το καρδιαγγειακό	18.4
Πρωτοπαθείς συστηματικές αγγειίτιδες (Γιγαντοκυτταρική-κροταφική αρτηρίτιδα Takayasu, Οζώδης πολυαρθρίτιδα, Νόσος Kawasaki, Μικροσκοπική πολυαγγειίτιδα, Κοκκιωμάτωση με πολυαγγειίτιδα (Wegener), Ηωσινοφιλική κοκκιωμάτωση με πολυαγγειίτιδα (Churg-Strauss), IgA αγγειίτιδα (πορφύρα Henoch-Schönlein), Νόσος Αδαμαντιάδη-Behcet's, σύνδρομο Cogan) Διαγνωσμένη νόσος με τουλάχιστον ένα από τα κατωτέρω: Βαριά ή μη αναστρέψιμη προσβολή οποιουδήποτε εσωτερικού οργάνου όπως π.χ. τύφλωση σε κροταφική αρτηρίτιδα ή νόσο Αδαμαντιάδη-Behcet's, χρόνια νεφρική ή αναπνευστική ανεπάρκεια σε αγγειίτιδες μικρού και μέσου μεγέθους αγγείων ή προσβολή Κ.Ν.Σ.	18.5
Σύνδρομο SJOGREN Διαγνωσμένη νόσος με τουλάχιστον ένα από τα κατωτέρω: - Νόσος με βαριά οφθαλμική προσβολή και εγκατεστημένη οφθαλμική βλάβη (π.χ. βαριά ξηροφθαλμία με έλκη κερατοειδούς, οπτική νευροπάθεια) - Νόσος με σοβαρή συστηματική προσβολή (π.χ. αγγειίτιδα, προσβολή αιμοποιητικού, ήπατος, πνεύμονα, κεντρικού και περιφερικού νευρικού συστήματος, νεφρίτιδα)	18.6
Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο Νόσος που πληροί τα διαγνωστικά κριτήρια με σοβαρές κλινικές εκδηλώσεις ανθεκτικές στη θεραπευτική αγωγή ή και μη αναστρέψιμη συστηματική προσβολή (π.χ. Α.Ε.Ε., κ.λπ.)	18.7
Οστεοπόρωση με σοβαρές επιπλοκές, ήτοι: - Νόσος με πολλαπλά κατάγματα σπονδυλικών σωμάτων και νευρολογικές διαταραχές ή - Νόσος με κάταγμα του αυχένα του μηριαίου οστού που ο ασθενής δεν δύναται να υποβληθεί χειρουργική επέμβαση με αποτέλεσμα μόνιμη απώλεια κινητικότητας ή - Νόσος με βαριές οστικές παραμορφώσεις	18.10
Νεανική ιδιοπαθής αρθρίτιδα (ΝΙΑ) - Νόσος με εγκατεστημένες παραμορφώσεις περιφερικών αρθρώσεων και δυσλειτουργίες - Νόσος με σοβαρή ή μη αναστρέψιμη εξωαρθρική προσβολή (π.χ. τύφλωση)	18.12
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	
ΧΝΑΤΣ υπό εξωνεφρική κάθαρση	19.5
Μεταμόσχευση νεφρού	19.7
ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	
Νεόπλασμα σταδίου IV με απομακρυσμένες μεταστάσεις έχοντας εξαντλήσει όλες τις θεραπευτικές λύσεις, υπό παρηγορητική θεραπεία	

ΣΠΑΝΙΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Η πρώτη υγειονομική κρίση των ασθενών με σπάνια πάθηση θα έχει διάρκεια 5-10 έτη.
Στη δεύτερη κρίση, όσα κρίνονται μη αναστρέψιμα (από πλευράς δυσλειτουργίας και κλινικής σημειολογίας) και με βαρύτητα Π.Α 67% και άνω να κρίνονται επ'αόριστον (εφ' όρου ζωής κρίση).

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει την 1/1/2018.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Απριλίου 2018

Ο Υφυπουργός

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ